

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-327

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Savolainen, Elisa			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Television asialliset ja naiselliset - Ajankohtais- ja asiaohjelmien naisjuontajien kokemuksia naiseuden merkityksestä työssä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-04-19	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89 + 4
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus selvittää naiseuden ja naiseuteen liitettyjen mielikuvien merkitystä television ajankohtais- ja asiaohjelmien juontajanaisten työssä. Pääaineistona ovat neljäntoista suomenkielisiä ajankohtais- tai asiaohjelmaa juontavan toimittajan teemahaastattelut. Aineisto edustaa kooltaan noin puolta tutkimuksen kohderyhmästä. Tutkimusta varten on lisäksi kerätty kvantitatiivinen lisäaineisto, joka kartoittaa ajankohtais- ja asiaohjelmien määrää sekä erilaisten juontajakombinaatioiden yleisyyttä.</p> <p>Tutkimuksen käsitteellisen kehyksen ytimessä on työelämän sukupuolistaviin käytäntöihin liittyvä käsitteistö. Tutkimuksen kannalta keskeisiä ovat mm. Joan Ackerin sekä Merja Kinnusen ja Päivi Korvajärven käsitteet. Tutkimuksen tärkeänä pohjana on myös Henrika Zilliacus-Tikkasen naiserityyseen journalistiseen perspektiiviin liittyvä määrittely.</p> <p>Tutkimusaineiston perusteella naiseus koetaan melko yksimielisesti tekijäksi, jolla on monitahoinen merkitys television toimittajanaisten työssä. Naiseudesta koetaan olevan sekä hyötyä että haittaa, ja moniin asioihin sen koetaan vain vaikuttavan ilman arvotusta kumpaankaan suuntaan. Suurin osa haastatelluista kokee, että nais- ja miestoimittajien välillä on yleistä eroja, vaikka persoonalliset erot ovat ratkaisevimpia. Naiset kokevat olevansa mm. miehiä laaja-alaisempia. Erot aihealueiden sukupuolisidonnaisuudessa näyttävät olevan hälvenemässä. Keskimäärin haastatellut ajankohtais- ja asiaohjelmien naisjuontajat ovat kiinnostuneita tekemään juttuja sekä perinteisesti miesten aiheina pidetyistä "kovista" että perinteisesti naisten aiheina nähdystä "pehmeistä" aiheista. Näkökulmien kohdalla suuri osa haastatelluista toimittajanaisista kuitenkin näkee eroja sukupuolten välillä.</p> <p>Aineiston perusteella naisjuontajien tiukka tai aggressiivinen haastattelutyöli herättää helposti negatiivista palautetta. Mielikuviin naisten roolista ruudussa tuntuu sen sijaan yhdistyvän empaattisuus. Naiset kokevat, että heidän halutaan olevan ja he itse haluavat olla ruudussa asiallisia, mutta persoonallisia. Toimittajan ammattiin yhdistetyt mielikuvat näyttävät olevan joskus ristiriidassa nuoreen naiseen yhdistettyjen mielikuvien kanssa, mistä saattaa syntyä vakuuttavuusongelmia.</p> <p>Televisiojuontajan työssä ulkoiseen olemukseen liitetyt mielikuvat ovat voimakkaammin esillä kuin suomalaisessa sukupuolineutraalina nähdyssä työelämässä yleensä. Naisjuontajien ulkoinen olemus näyttää olevan televisiossa asiaohjelmienkin kohdalla suuremman huomion kohteena kuin miesten olemus. Aineiston perusteella asiaohjelmien naisjuontajien ikääntymistä ei Suomessa nähdä pelkästään negatiivisessa valossa. Kokemusta osataan arvostaa.</p> <p>Työ on ajankohtais- ja asiaohjelmien juontajanaisille elämänsisältönä tärkeää. Toimittajan työ koetaan elämäntapana: työtä ja muuta aikaa on vaikeaa selkeästi erotella toisistaan. Naiseuteen yhdistyvät mielikuvat ovat aiheuttaneet esteitä joidenkin uralla etenemiselle. Useampi haastatelluista kuitenkin kokee, että naisille on yhdeksänkymmenluvun puolivälin jälkeen ollut televisiossa ja asiaohjelmissa tilausta. Toimittajan ammatti kuuluu suomalaisessa työelämässä melko poikkeuksellisiin tasa-ammatteihin, joissa naisia ja miehiä on suurin piirtein yhtä paljon. Työyhteisön toiminnan kannalta tasa-ammatille ominaista sukupuolijakaumaa pidetään toimivana ja hedelmällisenä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords naiseus - juontajat - televisio-ohjelmat televisio - juontajat - naiset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			